

MUTLULUKTAN DA FAZLA

SAFİYE GÖLBAŞI

*Bana ayırdığı tüm sayfalar için
minnetle, ilk yayıncım Halise Çiftçi'ye...*

HAVAYA

Havaya Suyu Toprağa / 11

Her Anne Bir Mucize / 17

Sevdiğimiz Sureler ve Pelin / 20

Kalmaya Övgü / 26

Mutluluktan da Fazla / 30

SUYA

İki Ağaç İki Yaprak / 35

Rüzgâr'ın Duvarları / 43

Ardıç Kuş'un Yanılgısı / 48

TOPRAĞA

Nietzsche İnandığında / 57

Oblomov'unu Arayan Hırka / 61

Sevgi Soysal'ın Gitmek İsteyen Kadınları / 67

Anneler ve Çocukları, Yazan Dostoyevski / 74

Kur'an Kıssaları ve Hikâye Sanatı / 93

Yazarın Kozmosu / 106

HAVAYA

Mecnun da böylece hizmet nimetinden bir parça huzur kaptı

(Gün Doğmadan s. 558)

HAVAYA SUYA TOPRAĞA

19 Şubat / İlk Kor

Şimdiye değin dokuz evim oldu. Biri Selampınar Mahallesi'ndeydi bu evlerin, biri Gümüş Sokak'ta, diğeri Camiikebir Caddesi'nde... Adreslerim rakamlı caddelere, sokaklara evrildi sonra. 1336. Sokak'ta, 851. Cadde'de, No.: 42'de oturur oldum.

Beni yavaş yavaş büyüten bu dokuz evi düşünürüm bazen. Her biri diğerdinden özge. Karşılaştırmak kabil değil tabii. Yine de Gümüş Sokak'taki evin diğerevlerden önemli bir farkı vardı: Manzarası. Gökyüzü manzarası.

Gökyüzü, bütün evi çepeçevre sarıyordu o evde. Yıldızları, ayın renkten renge hâlden hâle geçişini, bulutların devinimini, tulu ve guruptaki renk değişimlerini, başımı yalnızca pencereye doğru çevirerek yahut balkona çıkarak seyredabiliyordum. Büyük Sanatkâr'ın anbean değişen muhteşem tualini gönlümce izleyebilmek ne büyük saadetti.

Günlerimi evde geçirdiğim o zamanlar, gökyüzü bir yoldaş gibi benimleydi. Onun farkındaydım, onunla birlikte hareket ediyordum. Onda olup biten hiçbir şeye kayıtsız değildim. Sanki o da benim farkımdaydı. Arar gibiydi ona bakan gözlerimi. Seyirci istemek hakkıydı. Yağmur yağıyordu, gökkuşağı çıkıyordu, bulutlar uçuşuyordu, yıldızlar ve ay dönüyor dönüyordu, pembe, mavi, sarı, turuncu, lacivert, simli siyah arzıendam ediyordu gökyüzünde, nasıl seyrine dalmazdım bu şölenin?

7310. Sokak'taki evim böyle bir şöleden yoksundu mesela. Eğer ki havanın açık, yıldızların bol olduğu bir gecede gökyüzünü görme isteğine kapılmışsam, bunun için azami çaba sarf etmem gerekirdi. Mutfak penceresini açıp yarı gövdeme kadar dışarı sarkmam, önümde bir sur gibi uzanan apartmanları görüş alanımdan çıkaracak kadar başımı yukarı kaldırmam ve eziyet veren bu hâle dirayetle katlanmam icap ederdi. Sonuç yine de muhteşemdi. Yıldızlar oradaydı, apartmanların arasından da olsa ışıl ışıl göz kırpıyorlardı bana.

Bugün, şehir evlerinin/apartmanlarının bizden en çok gökyüzünü çalmalarına üzülüyorum. Camı aç ve duvara bak, diyor çoğu bize. Cambaza bak demenin bir başka şekli bu herhâlde. Size gökyüzü ne lazım, siz duvara bakın. Gökyüzü bize lazım değilse kime lazım peki? Bizden çalı-

nan, hayatlarımızdan çıkarılan gökyüzünün peşini bırakmayalım kardeşlerim.

26 Şubat / İkinci Kor

Kitaplar insanların en iyi arkadaşıdır. Eksik bir önerme. Kitaplar evet bazen en iyi ama bazen de tek arkadaşıdır insanın. Ben de onlardan biriydim. Uzun yıllar ama çok yıllar yalnızca kitaplarla arkadaşlık ettim. Hiç pişman değilim.

Yirmili yaşlarımdan bir gün, kitap arasında kurutulmuş zamanı dondurmuş bir gül gibi duruyor belleğimde. Sine-maya gitmişim. Film çok kötü çıkmıştı. Aksi gibi salon da tıklım tıklım doluydu. Sonuna kadar izlesem mi kalkıp gitsem mi diye düşünürken çantamda durup duran kitabım hadi demişti sanki, elimi tut gidelim, bir şeyler içer sohbet ederiz. Elimi çantamın içine, kitabımın üstüne koyup ondan güç alarak kalkmışım. Sonra buraya, bir falezin üzerinden Akdeniz'in koyu maviliğine bakan bu çay bahçesine gelmiştik. Denizi önüme alıp saatlerce okumuştum kitabımı. İyi ki vardı. Çay da mis gibiydi. Çok keyifliydim. Masumane ve çocukça keyifliydim.

Yıllar sonra aynı yerdeyim bugün. Yine o denizin karşısında, aynı güzellikten yeniden kamaşmış gözlerle. Çocukça ve masumane keyiflerim; sorumluluklar, meşguliyetler,

yorgunluklar ve beklentiler arttıkça azalır gibi oldu. Yine de ara ara o hâlimi yakalayabiliyorum. Şu an çok yakınım o hâlime mesela, elimde bir fincan kahve, yanımda en iyi arkadaşım kitabım, yirmili yaşlardaki ben de sanki burarlarda bir yerde.

Kitabım olmasa bunca saattir burada tek başıma oturmazdım ama. Minnetle bakıyorum arkadaşımın yüzüne. İçinde bir şairin yazıları var; şiiri gibi. Bu satırlara yakışacak ağır bir ritimle çeviriyorum ben de sayfaları. Keşke şairler daha çok yazsa, biz de biraz yavaşlasak, daha iyi anlarsak, daha net görsek olanı biteni, kavrayışımız derinleşse, keşke şairler daha çok yazsa.

Kahvemden bir yudum daha alıp etekleri denizde, başları gökte, renklerinin mavi olmadığından emin olduğum, ne var ki şu an tam olarak masmavi görünen dağlara bakıyorum; denize karışmış, denizleşmiş, su olmuş dağlara. Devasa heykellere benzeyen mavi su dağlarına. İyi ki çıkmıştım o gün o kötü filmde. İyi ki yeniden buradayım. Yorgunluğum geçti bile, sorumluluklarım bir süreliğine de olsa uzaklaştı yanımdan, kimseye kırgın değilim. O çocukça, masumane keyfi yakalamak üzereyim.

Gezi tekneleri denizin kıpır kıpır, turkuaz kırıışıklığını ütülemeye çalışır gibi nafîle dönüp duruyorlar ama pek şirin pek güzel görünüyorlar.

5 Mart / Son kor

Eşimin, tabiatını topraktan almış olması benim için büyük bir nimet. Herkesin hayatında bir toprak insan olmalı. Yadırgamadan dönüştüren, sessizce iş kotaran, gösteriştten uzak, her zaman vakur, sırları kâmilten tutan, cömert, müşfik, verimli bir insan... Su, ateş ya da hava her neyse biz de biraz toprak olabilssek keşke. Ara ara da olsa, tek bir kişi için bile olsa, toprak olmak, toprak gibi olmak, güzel olmalı.

Toprak, şehir hayatında üstü ivedilikle örtülmesi gereken, neredeyse utanılacak bir şeye dönüştü. Sanırım kimse nereden geldiğini ve nereye gideceğini düşünmek istemiyor. Pratik bir şey değil tabii toprak, tozu var çamuru var. Şehirse planlama ve kontrol üzerine kurulu. Bu yüzden bizlerden, işe yaramaz diyerek ucuza alınan toprağın, hobi bahçesi gibi kontrol edilebilir ve planlanmış bir şekilde sokularak yine bize, bu sefer de pahalıya satılması hiçbirimize yanlış gelmiyor olmalı ki satılık bahçeler havada kapışılıyor.

Toprak almak için acele etmeye gerek yok oysa. Payımıza bir parça toprak düşecek nasıl olsa.

Babamı kaybedeli yani toprağa bakışım ebediyen değişeli bir yıl oldu. Kendimi sık sık babamla ilgili görüntülerin, sözlerin, seslerin, fotoğrafların yanıp sönüşleri içinde kaybolmuşken buluyorum. Hiç görmediğim gençlik anla-

rı bile canlanıyor gözümde. En yakıcısı son eklenenler... Yüzü uyuyor gibi ama bedeni kefene sarılı. Tabutun içinde. İlk kez bir tabut görüyorum sanki. Bu bir kâbus değil mi? İnsanın babası hiç ölür mü? Tabuttan çıkardılar. Toprağın kucağında kundağa sarılmış bebek gibi duruyor şimdi. Her gün sayısız insan vefat ediyor biliyorum ama inanın söz konusu babanız olunca gerçeküstü bir âna dönüşüyor defin ânı dehşetengiz bir âna. Üstü toprakla örtülüyor sonra. Artık yeri burası. Başka bir âleme geçiyor/geçti. Bir insanın ömrü bu kadar mı yani?

Esasında tekfin, cenaze namazı ve defin, nazik ve özenli ritüeller. Ölmüş yakınınızın bedeniyle şefkat ve saygıyla vedalaşmanıza yardımcı oluyor her biri. Sevdiklerimizin hiç değilse bir cenaze merasiminin, bir mezarının olmasını biraz da bu yüzden istiyoruz galiba. Yine de babamı defnedip eve döndüğümüz o akşam, hava iyice kararıp yağmur yağmaya başlayınca derin bir acı ve gözyaşı kuyusuna düşmekten alıkoyamadım kendimi. Biz evdeydik, babam dışarıdaydı. Bardaktan boşanırcasına yağıyordu yağmur. Islanacaktı, üşümeyecek miydi? Toprak koruyabilir miydi, kurutabilir miydi onu? Bu keder çok büyüktü, yabancıydım onun. Bir dağ üzerime doğru geliyordu sanki. Ben çok küçüktüm, babam da acısı da benden çok çok büyüktü, kaçınılmaz şekilde ezilecektim...

“Sadık yârim” demişti Koca Veysel, toprağa. Ben, babamın mezarına ne diyecektim?

HER ANNE BİR MUCİZE

Biz yokken, hiç kimse bizim hakkımızda hiçbir şey bilmezken hazırды adımız, ailemiz, evimiz, seveceklerimiz, rızığımız. Bizi bekliyorlardı. Daha neler neler hazırlamıştı Rabbimiz, zamanı gelsin hepsini tek tek görecektik. Çığlık çığlığa, buruş buruş doğduk bir gün. Bir kadının göğsüne verildik.

Belki büyüyünce ne olacaksın sorusuna, anne olacağım diye cevap veren bir kadındı annemiz. Ne mutluydu bizim doğduğumuz gün o kadına. Ne mutluydu bize, ötelere gelip anne yapmıştı onu. Biz, gerçeğe dönüşen bir hayaldik, kabul edilmiş bir dua, apaçık bir mucize. Yoktuk. Rabbimiz “Ol” deyince oluvermiştik. Annemiz, o güçsüz, o küçücük, o sessiz kadın, içinden çıkan hayata bakıyordu şimdi hayranlıkla. Bizi o mu doğurmuştu? Anne mi olmuştu yani? Bir insan, nasıl oluyor da kendisi gibi bir insanı doğurabiliyordu? Ne kadar minnettardı bize. İyi ki vardık biz. İyi ki doğmuştuk. İçinden çıkıp kucağını doldurmuştuğumuz iyi ki. Hiç olmadığı kadar mutluydu. Anne olmak paha biçilemez bir tecrübe olmalıydı.